

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 21 febr. 1908 kl. 3 e. m.

Andra Kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande förtydligande af vissa bestämmelser i förordningen angående expeditionslösen.

Utskottet har till förberedande behandling fått emottaga en af herr *O. Persson* i Plöninge inom Andra Kammarerna väckt motion, n:o 147, så lydande:

»Enligt 13 § i kungl. ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868, hvilken kan vinna tillämpning äfven för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning samt jämväl å visst område invid eller i närheten af stad, skall polismyndighetens tillstånd afvaktas, när någon inom det område, som i åberopade 13 § afses, vill gifva offentlig föreställning såsom maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurföreläsning eller andra med dessa jämförliga tillställningar. Tillstånd härtill meddelas af Kungl. Maj:ts befällningshafvande, vederbörande magistrat samt inom municipalsamhällena af vederbörande kronofogde. För detta ändamål erfordras tillståndsresolution eller tillståndsbevis att lösas af sökanden. Någon bestämd föreskrift om den lösen, som härför skall erläggas, förefinnes emellertid icke, hvadan olika uppfattning i berörda hänseende gjort sig gällande hos de myndigheter, som hafva att utfärda dylika resolutioner eller tillståndsbevis. Sålunda har hos en eller annan myndighet antagits, att ansökan om sådan tillställning,

som här afses, borde ej beläggas med lösen utan draga stämpelafgift, på sätt som finnes stadgadt för resolution, innefattande hufvudsakligt beslut, tecknad å företedd handling. I andra fall har expeditionen belagts med lösen en krona 50 öre jämte stämpelafgift 50 öre, till hvilket förfarande ansetts kunna hämtas stöd från dels kungl. förordningen om expeditionslösen, dels stämpelpappersförordningen. Annan grund, ej af mig närmare känd, torde ock hafva blifvit följd vid beräkning af lösen för ifrågavarande expeditioner. Då i vårt land numera blifvit inrättade en mängd municipalsamhällen och flera sådana tid efter annan torde komma att bildas, är det särskildt med hänsyn härtill, som jag anser tydliga föreskrifter böra införas angående den lösen för expeditioner af ofvan uppgifna slag, som här beräknas och af vederbörande erläggas, enär, såsom jag här ofvan anfört, ovisshet därom för närvarande är rådande, hvilket har till följd, att förfaringssättet är olika, beträffande den expeditionslösen, som bör erläggas för tillståndsresolutioner eller tillståndsbevis, som i berörda ändamål utfärdas.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt anhålla, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att bestämmelserna i Kungl. Maj:ts förnyade nådiga förordning angående expeditionslösen den 7 december 1883 blifva omformulerade därhän, att de i ofvanberörda afseende varda fullt klara och otvetydiga.»

Åberopade § 13 i kungl. ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 efter ändring genom kungl. kungörelsen den 10 december 1886, har i tillämpliga delar följande lydelse: »Hvar och en, som vill i stad eller å dess område gifva offentlig föreställning, såsom skådespel, lindansning, konstridning, förevisa djur, konststykke eller annat dylikt, hålla konsert eller eljest utföra musik, anställa maskerad, bal, lekstuga eller andra nöjen, hålla allmänt föredrag, som ej är att hänföra till andaktsöfning eller föreläsning vid läroanstalt, hålla allmänt sammanträde eller göra andra tillställningar af hvad beskaffenhet som helst, hvilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöres eller hvar till inträdeskort försäljas eller afgift på ett eller annat sätt från allmänheten fordras, begäres eller mottages, eller till hvilka allmänheten eljest har tillträde, skall därom göra anmälan hos polismyndigheten. Ifall tillställningen kungöres genom allmän tidning, skall denna anmälan ske före kungörandet och eljest,

där så ske kan, minst 24 timmar före tillställningens början. Den, som anmäler tillställningen, vare pliktig, när det af polismyndigheten påfordras, ej mindre att styrka, att den uppgifna lokalen eller platsen blifvit af ägaren eller innehafvaren upplåten för ändamålet, än äfven att om tillställningens ändamål och beskaffenhet lämna polismyndigheten de upplysningar, denna äskar för att kunna meddela erforderliga ordningsföreskrifter; allt vid äfventyr att tillställningen eljest anses icke vara behörigen anmäld.

Är fråga om maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurföreläsning eller andra med dessa jämförliga tillställningar, eller skall tillställning äga rum på gata, torg eller annan allmän plats eller på annat under bar himmel beläget ställe, till hvilket allmänheten eljest har obehindradt tillträde, då skall polismyndighetens tillstånd afvaktas och vare förbjudet att, innan tillstånd meddelats, utlämna inträdeskort, fordra, begära eller mottaga afgift.

Den, som gjort anmälan om tillställning, vare sig tillstånd erfordras eller icke, har att ställa sig till efterrättelse de ordningsföreskrifter, som kunna af polismyndigheten meddelas.» — — —

och lyda §§ 29 och 30 i samma stadga:

»§ 29. Hvad i denna stadga om magistrat sägs, gäller i Stockholm för Öfverståthållareämbetet, och i stad, där magistrat ej finnes, för den stadsstyrelse, som i stället tillsatt är, och hvad åt polismyndighet är vordet i stadgan uppdraget, fullgöra i Stockholm Öfverståthållareämbetet för polisärenden samt i annan stad poliskammare eller, där sådan ej finnes, magistrat eller i dess ställe tillsatt styrelse.

§ 30. Hvad i denna stadga är föreskrifvet om stad, gäller äfven i tillämpliga delar för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning, då Kungl. Maj:ts befallningshafvande, efter vederbörandes hörande, sådant förordnar genom beslut, som skall Kungl. Maj:ts pröfning underställas, skoland Kungl. Maj:ts befallningshafvande i sammanhang härmed, efter det vederbörande blifvit hörda, jämväl underställa Kungl. Maj:ts pröfning förslag om hvilka styrelser eller myndigheter böra på sådant ställe fullgöra hvad som i stad enligt stadgan åligger magistrat eller annan lokal myndighet därstädes samt om dessa styrelsers eller myndigheters sammansättning och vidden af deras befogenhet uti ifrågavarande hänseende.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande äga jämväl, där omständigheterna därtill föranleda, att, efter vederbörandes hörande, genom beslut, som underställes Kungl. Maj:ts pröfning, särskildt förordna att hvad i 13 § är stadgadt skall tillämpas å visst område invid eller i närheten af stad, och tillkommer i ty fall inom sådant område kronofogde enahanda befogenhet, som enligt § 13 är i fråga om stad tillagd polismyndighet därstädes.»

Enligt hvad utskottet erfarit, brukar Kungl. Maj:t vid beslut, att ordningsstadgan för rikets städer i tillämpliga delar skall blifva gällande för köping, hamn, fiskläge eller annat ställe med större sammanträngd befolkning bestämma, att hvad enligt 13 § i samma stadga tillhör polismyndighet där skall tillkomma kronofogden i orten.

Tillstånd till föreställning af ifrågavarande beskaffenhet å andra platser inom ett län än ofvan angifvits lämnas af vederbörande Konungens befallningshafvande.

Af angifna bestämmelser framgår, att i vissa fall behöfver endast *anmälan* göras om föreställning, i andra skall däremot *tillstånd afvaktas*. Då endast anmälan behöfver ske, är den anmälande icke skyldig lösa något bevis eller annan expedition om den gjorda anmälan. Expedition kan sålunda endast ifrågakomma vid de fall, då föreställning är af sådan natur att myndighets beslut skall avvaktas innan föreställning får börja.

De myndigheter, som enligt hvad ofvan anförts äro behöriga att meddela beslut i antydda afseende, äro Öfverståthållareämbetet för polisärenden, Konungens befallningshafvande, poliskammare, magistrat eller annan i dess ställe tillsatt styrelse samt kronofogde.

Beslut i anledning af en framställning uti ifrågavarande afseende torde lämpligen icke expedieras annorlunda än genom resolution, tecknad å den angifna handlingen eller genom protokollsutdrag; men i bägge dessa fall synes det utskottet, som om gällande kungl. förordning angående expeditionslösen den 7 december 1883 och kungl. förordningen angående stämpelafgift den 2 juni 1899 innehålla fullt tydliga föreskrifter.

Bägge dessa kungl. förordningar uppdelas de myndigheter, som skola tillämpa desamma, i vissa afdelningar och hänföras till första afdelningen bland andra Öfverståthållareämbetet för polisärenden, magistrater och öfriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar samt till tredje afdelningen bland andra Ko-

ningens befallningshafvande och till landsstaten hörande tjänstemän.

Expeditionslösen utgör i första afdelningen för »protokoll, annat, som utgifves till part, hvilken utan särskild begäran är enligt denna förordning skyldig att lösa densamma, första arket 2 kronor, andra arket 1 krona»,

och för »resolution, innefattande hufvudsakligt beslut, tecknad å företedd handling, 2 kronor»;

hvaremot någon lösen icke i något af dessa fall utgår till myndigheter, som hänföras till tredje afdelningen.

Stämpelafgiften utgör för protokoll, som utgifves till part, hvilken utan särskild begäran författningsenligt är skyldig att lösa densamma, första arket, för myndighet hänförlig till första afdelningen, 1 krona och för myndighet till tredje afdelningen 3 kronor och för andra arket 1 krona för de förra och 2 kronor för de senare; och

för resolution, innefattande hufvudsakligt beslut, tecknad å företedd handling, 1 krona för myndighet hänförlig till första afdelningen och 3 kronor för myndighet till tredje afdelningen.

Med anledning af hvad nu anförts och då, äfven om en eller annan myndighet på annat och i ty fall på oriktigt sätt förfarit, för så vidt utskottet erfarit, någon tvekan i *allmänhet* ej förekommit om tydningen af gällande bestämmelser uti ifrågavarande afseende, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 februari 1908.

På utskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.